

Nettsalg og ubetjent salg av alkoholholdig drikk

Kristina Klæboe, seniorrådgiver Helsedirektoratet

Disposisjon

Nettsalg

- Gjeldene rett
- Problemstillinger

Selvbetjente kasser og ubetjente butikker

- Gjeldende rett
- Direktoratets vurdering

Nettsalg

- Nettsalg er ikke spesielt regulert, med unntak av bestemmelse om alkoholreklame i alkoholforskriften §14-3 nr. 10
- Kapittel 3 i Helsedirektoratets digitale rundskriv
- Tolkningsuttalelser fra Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet

FOTO: pixabay

Gjeldende rett - nettsalg

- **Rammer:**

- Alkoholovens bevilningssystem;
 - Bevilling i den kommune utleveringen finner sted
 - Styrer og stedfortreder
 - Omsetningsoppgave/omsetningsgebyr

- **Utøvelse:**

- Tidsbegrensninger for utleveringen
- Forbud mot salg og utlevering til personer under 18 år
- Forbud mot salg og utlevering til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler

- **Kontroll og bevillingsmyndighet:**

- Kommunen er bevillings- og kontrollmyndighet
- Krav til utøvelsen av kontroll og antall kontroller
- Omfattet av prikktildelingssystemet

Foto:pixabay

Kartlegging av behovet for endringer i regelverket

- Oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet i 2017 om å kartlegge behovet for endringer i alkoholregelverket som følge av økt forekomst av salg av dagligvarer over internett
- Helsedirektoratet leverte en kartlegging mars 2018

Foto: pixabay

Problemstillinger

- Lokaler og type virksomhet
- Kommunes skjønn og selvstyre
- Vilkårsadgangen
- Styrer og stedfortreder
- Kontroll og sanksjoner
- Utlevering av Posten

Foto: Pixabay

Lokale og type virksomhet

- Alkoholoven § 3-1, 2.ledd;

«bestemt lokale og en bestemt type virksomhet»

- Kontroll: Alkoholoven §1-9, 3.ledd tilgang til lokaler ved kontroll

Kommunes skjønn og selvråderett

- Kommunal selvråderett
- Varierende innvilgelsespraksis
- Noen kommuner ønsker ikke salg av alkoholholdig drikk på nett
- Utlevering fra kommunal salgsbevilling
- Privatimport

Foto: pixabay

Vilkårsadgangen

- Alkoholoven § 3-2 ;

«Det kan settes vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler»

- Vilkår som bidrar til å begrense tilgjengeligheten til alkoholholdig drikk
- Vilkår som bidrar til at kontrollhensynet blir bedre ivaretatt

Styrer og stedfortreder

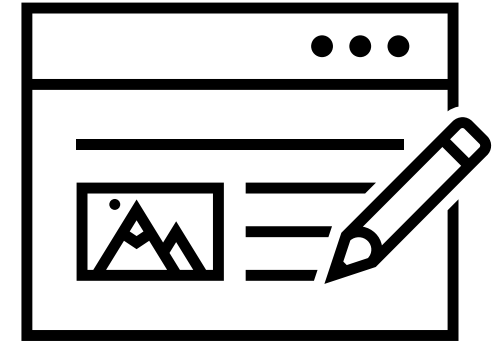
Alkoholoven § 1-7 c:

«For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten.»

- Det skal oppnevnes en styrer og stedfortreder for hver bevilling
- Opp til kommunen å vurdere om styrer og stedfortreder kan ha slike verv i andre kommuner

Kontroll og sanksjoner

- Kommunen er kontrollmyndighet
- Kravet til kontroll:
 - Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier
 - Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig
 - Kommunen skal årlig utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder
- Omfattet av prikktildelingssystemet

Utlevering i post i butikk

- Post i butikk
- Vurderinger:
 - Kontrollmessige hensyn
 - Næringspolitiske hensyn

Foto: unsplash.com

Selvbetjente kasser og ubetjente butikker

- Selvbetjente kasser i betjente butikker
- Ubetjente butikker
 - Butikker som er ubetjente i hele eller deler av åpningstiden

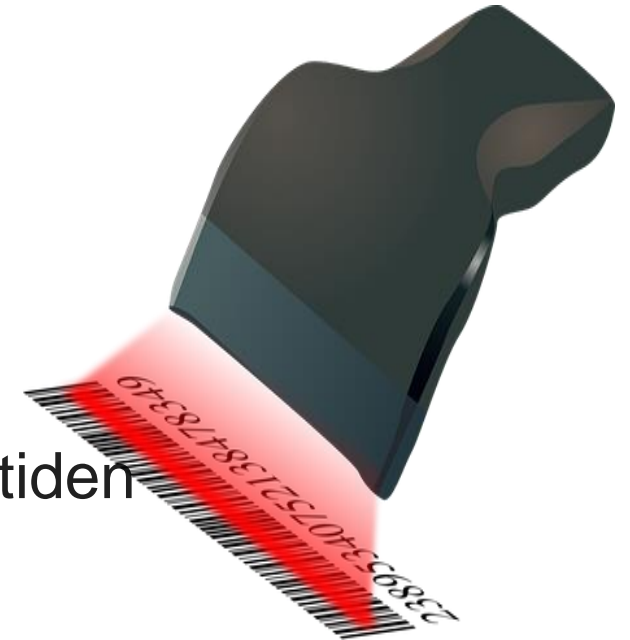

Foto: pixabay

Gjeldende rett selvbetjente kasser

- Ikke selge alkoholholdig drikk til personer under 18 år
- Salg av alkoholholdig drikk må skje innenfor den salgstiden som er fastsatt av kommunen
- Ikke selge alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler
- De ansatte skal påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet

Tekniske løsninger

- Selvbetjente kasser i betjente butikker
- Ulike ordninger for å overholde alderskravet:
 - Fingeravtrykk
 - Ansatte godkjenner kjøp av aldersbestemte varer
- Tidslås

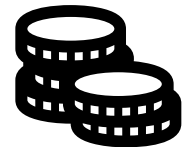
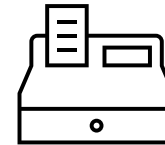
Ubetjente butikker

- Døgnåpent
- Butikken er ubetjent helt eller delvis
- Tekniske installasjoner
- Kommunikasjon med en kontrollsentral

Gjeldende rett ubetjent salg

- Ikke selge alkoholholdig drikk til personer under 18 år
- Ikke selge alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler
- Salg av alkoholholdig drikk må også skje innenfor den salgstiden som er fastsatt av kommunen
- De ansatte skal påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet
- Forbud mot automat

HelseDirektoratets vurdering

- Naturlig at det stilles andre og strengere krav til salg av alkoholholdig enn andre dagligvarer.
- Vurderinger:
 - Åpenbart påvirket av rusmidler
 - Forbud mot automat
 - Langing
- En form for salg som er i strid med alkohollovens prinsipper
- Salg av alkoholholdig drikk fra ubetjent butikk vil være en salgsform som etter direktoratets vurdering krever en endring i regelverket

HelseDirektoratet